

Motion till riksdagen 2023/24:2025

av **Peder Björk och Peter Hedberg (båda S)**

Nybyggnation av skyddsrum

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att nybyggnation av skyddsrum skulle kunna återupptas med statlig ersättning och att en gynnsammare ersättning övervägs till fastighetsägare som renoverar befintliga skyddsrum, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I maj 2021 tillsatte den socialdemokratiska regeringen en utredning (SOU 2022:57) för att se över hur det fysiska skyddet för civilbefolkningen vid krig i Sverige bör vara utformat. Det föranleddes av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i Sveriges närområde. Efter att utredningen tillsattes har det säkerhetspolitiska läget kraftigt försämrats på grund av det anfallskrig som Ryssland inledde mot Ukraina i februari 2022.

När utredningen lämnade sitt förslag i november 2022 bedömdes att de fysiska konsekvenserna för människor i händelse av krig i Sverige generellt sett kan bli desamma som det som pågår i kriget i Ukraina. Ryska militära angrepp har i stor omfattning riktats direkt mot den ukrainska civilbefolkningen. Det är därför av stor betydelse att det finns ett väl sammanhållet system till skydd för civilbefolkningen. Det fysiska skyddet för civilbefolkningen ska bestå av flera grundläggande saker, bl.a. tillgång till skyddsrum.

Utredningen har konstaterat att det finns ett behov av att återuppta en viss kontinuerlig nyproduktion av skyddsrum. Tillgången till skyddsrum som en del av skyddet för civilbefolkningen är ytterst ett statligt ansvar. Staten bör därför överväga att, liksom tidigare, stå för merkostnaderna för att bygga nya skyddsrum. Enligt utredningens bedömning är tillgången till skyddsrum god. Skyddet ska dessutom kompletteras med ett system med andra skyddade utrymmen. Utredningens bedömning är därför att det bör byggas 2 500–5 000 nya skyddsrumspatser per år (25–50 nya skyddsrum). Då många av de befintliga skyddsrummen byggdes för flera decennier sedan behövs också omfattande underhåll och förbättringar av dagens skyddsrum.

Sverige behöver stärka sin beredskap för kriser och krig och staten behöver överväga att ta ansvar för att garantera det skyddet åt varje medborgare. Därigenom kan skyddsrummen fortsätta att vara en viktig del av svensk försvarsförmåga, med förhoppningen att de aldrig används som annat än garage, cykelförråd m.m.

Peder Björk (S)

Peter Hedberg (S)